

ESBJERG-BLADET

ESBJERG-POSTEN • FANØ-POSTEN

Nr. 115

Lørdag den 19. Maj 1945

41. Aarg.

ØK's Damper Panama forlist den 11. April

45 Mand, deraf 23 Danske, af
Besætningen savnes

København, Lørdag, RB.

DET østasiatiske Kompagni maa med dyb Beklagelse meddele, at der gennem Udenrigsministeriet er indløbet Efterretning om, at M/S »Panama« er forlist den 11. April. De mange savnede,

von Hanneken arresteret for Svindel

Silkeborg, Lørdag, RB.

TIDLIGERE Øverstkommanderende over de tyske Tropper i Danmark General von Hanneken, der i et Aarstid residerede i det tyske Hovedkvarter paa Silkeborg Bad, sidder nu fængslet i Tyskland. Da han i Januar i Aar afløstes af General Lindemann, foregik det meget ubemærket, men det oplyses nu, at von Hanneken under sit Ophold i Danmark har gjort sig skyldig i ulovlige økonomiske Transaktioner overfor Værnemagten. Han havde flotte Vaner, og der gaar endnu Gny af hans Champagnegilder paa Silkeborg Bad, navnlig da Feltmarskal Rommel i December 1943 aflagde Besøg i Danmark.

Den provokerende tyske Kommandant paa Bornholm vil blive dømt til Døden

Udgangsforbudet paa Øen er hævet, og Rønne har faaet ny russisk Bykommandant

Rønne, Lørdag, RB.

FRIHEDSRAADETS Lokalkomité for Bornholm meddeler, at det Udgangsforbud, der i nogen Tid har været indført, fra og med i Dag er ophævet. Den russiske Oberst Strepkoff udtaler, at de sidste Dages Afspærring af Øen har været gennemført i fælles Interesse for saavel Sovjetunionens som den danske Regering, men gaar iøvrigt ikke ind paa Enkeltheder.

Til Rønne er i Gaar ankommet en ny russisk Bykommandant, det er Major Sarokin, der har afløst Kaptajn Bolovnoff, som er vendt tilbage til Rusland.

Paa et Spørgsmaal om, hvad der er sket med den tyske Kommandant paa Bornholm von Kamitz, der nægtede at indstille Kampen for efter de russiske Bombardementer, svarer Oberst Strepkoff, at von Kamitz er ført til Kolberg, hvor han vil blive stillet for en Krigsret og dømt til Døden.

Det russiske Militærorkester,

der opholder sig i Rønne, vil en af de nærmeste Dage give Koncert paa Storetorv.

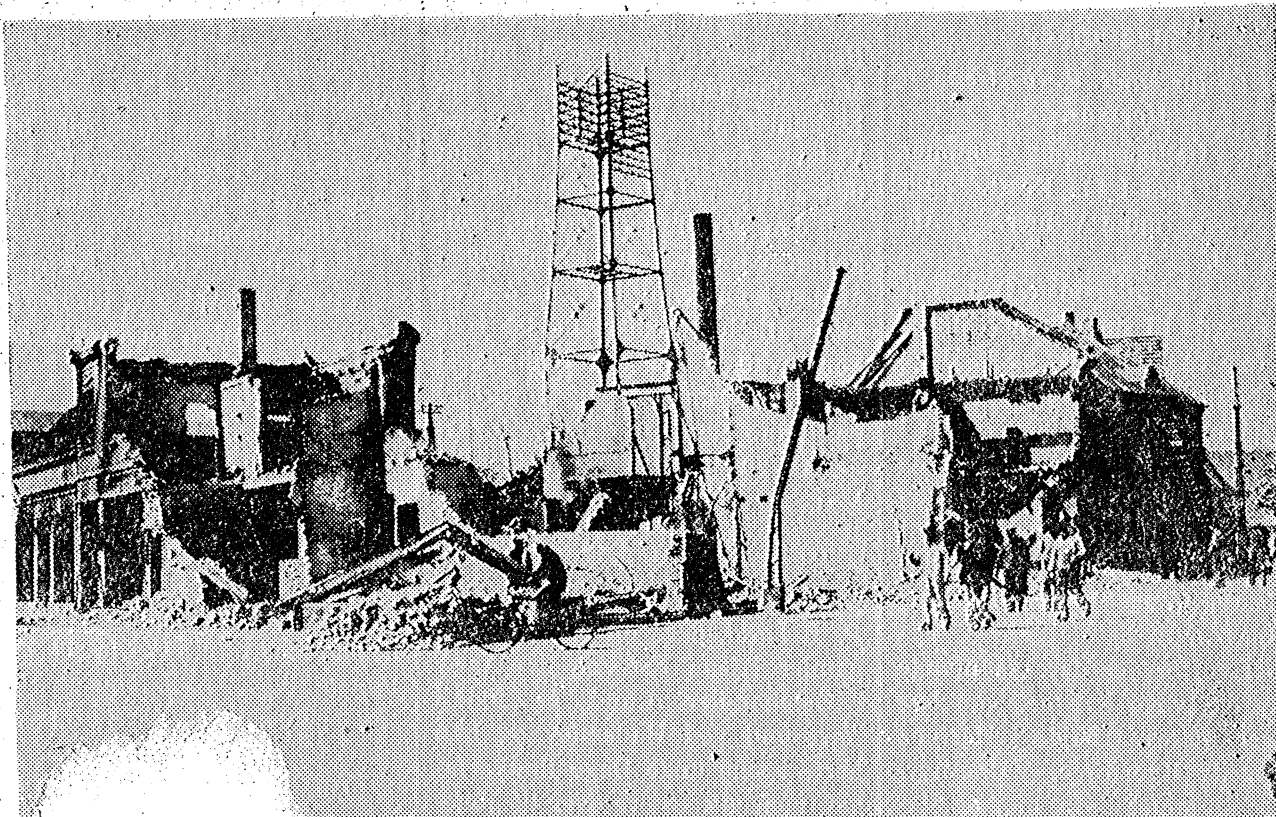
En Delegation fra Regeringen flyver i Dag til Bornholm

København, Lørdag, RB.

Amtmand Steinhilf fra Bornholm har i Gaar under sit Besøg været hos Kongen, ligesom han har forhandlet med Indenrigsminister Knud Kristensen. Efter sin Hjemkomst i Aftes har han været i telefonisk Forbindelse med Udenrigsminister Christmas Møller.

I Dag til Morgen er en Regeringsdelegation med Flyvemaskine afrejsd til Bornholm. Delegationen bestaar af Udenrigsminister Christmas Møller, Indenrigsminister Knud Kristensen, Arbejds- og Socialminister Hedtoft-Hansen, Minister Axel Larsen samt Departementschef Koefoed. Paa Bornholm skal der føres Forhandlinger med den russiske Kommandant, ligesom Skaderne paa Øen skal beses.

Klippeøen bombet

Dages Begivenheder blev et storpolitisk Centrum. Vi bringer her et Billede fra Klippeøen, der har været der, Næst er praktisk talt jævnet med Jorden. Det eneste, som staar tilbage, er Telefonhusets Ledningstænder.

To Børn døde ved stet formentlig af Haandgranat

En lille Pige dræbt paa Stedet og
en Dreng saaret.

Aabenraa, Lørdag, RB.

MANGELEN paa effektiv Kontrol med Vaaben, som de tyske Tropper maa aflevere eller kaste bort ved Grænsen har forarsaget en trist Ulykke, idet en seks-aarig Datter af Bankbestyrer Madsen, Krusaa, er blevet dræbt og en otteaarig Søn af Toldassistent Thiedemann er blevet stærkt kvæstet. Den lille Pige var forfærdelig tilredt, mens Drengen er sluppet med Granatsplinter over hele Kroppen.

Der var ingen Øjenvidner til Ulykken, men Børnene menes at have leget med en Haandgranat.

Privatiser, der skal op til Studentereksamen, vil i Aar faa deres Pensum reduceret med 10 pct.

„BOPA“ vilde sænke Krydseren „Nürnberg“

Sabotagegruppen, der i Dag bærer Montgomerymærket

København, Lørdag.

MANGE af Besættelsesstræfningens uforfærdede Frihedskæmpere vil i Fremtiden blive danske Drenges Helte paa samme Maade som Gøngehøvdingen og Tordenskjold. Og mon ikke de fleste vil vælge at blive Bopa-Folk? Uden at forklejne det dygtige, modige og maaltbevidste Arbejde, der er gjort af Landets mange andre underjordiske Bevægelser, kan man vist godt sige, at ingen kommer helt op paa Siden af »Bopa«. I disse Dage nyder dens Medlemmer da ogsaa en særlig Anerkendelse. De er blevet udtaget som Vagthold for »Special Forces Head Quarter« (S. F. H. Q.), der har til Huse i Otto Mønstedts Bygning i København, og er i den Anledning blevet iklædt Montgomery-Uniformer.

former. Kun »Bopa«-Mærket i Huen rober, at det ikke drejer sig om engelske Soldater.

De store Sabotager

Hvad er da »Bopa«? Hele Landet vil kende deres Bedrifter, naar man nævner nogle af de største Sabotager, de har udført: Glud & Marshrand, B & W-Kraftcentralen (flere Gange), Bur-Wain (Autodiesel), Flyvetroppernes Værksted, Kløvermarken (to Gange), General Motors, Glove, Carltorps (to Gange), Pindtoftes Maskinfabrik, F. L. Smith og Co, Hellestens Enke, Globus, Dansk Industrisyndikat (to Gange), Torotor, »Allways«, Titan, Neutrophon, Nordværk, Aluminiumsindustrien (to Gange), Johannesen og Lund, Heiber Service (flere Gange), Standard Elektrik og Vaabenarsenalet (tre Gange, først hentet 1200 Maskinpistoler, næste Gang hentet 150 Rekylgeværer, 3. Gang aflagt Virksomheden).

Desuden har Organisationen løst særlige Opgaver efter højere Ordre, bl. a. Ødelæggelsen af Langebros Hejseværk, »Tank-Stelle« i Vanløse, en Transformatorstation, Erobringen af Bugserbaadene og Skibene ved Refshaleøen — altsammen Bedrifter, som hele Landet har jublet over, fordi de betød haarde Slag for Tyskerne.

„Nürnberg“ skulde sænkes

Havde Krigen været to Dage længere var sandsynligvis en ny stor Bedrift føjet til »Bopa«s lange Liste: Sænkning af Krydseren »Nürnberg«, der endnu ligger i Københavns Havn. En Dykker i særlig Dykkerdragt med Itapparat havde allerede været nede paa Havbunden under Krydseren og havde anbragt en meget kraftig (Fortsættes Side 8).

Landsforræderne skal lide Døden ved Skydning

Alle, der har vist udansk Optræden under Okkupationen, skal straffes

København, Lørdag, KG.

DER er nu udarbejdet Lovforslag med Hensyn til Afstraffelsen af de Personer, der under Okkupationen har vist udansk Optræden.

Der bliver indført Dødsstraf i særlige Tilfælde og Eksekutionen skal ske ved Skydning. Minimumsstraffen for landsskadelige Forbrydelser bliver fire Aars Pængsel og kun, hvor ganske særlige formildende Omstændigheder gør sig gældende, kan man gå ned til et Aars

Fængsel.

Endvidere bliver der Adgang til særlige Indgreb overfor Krigsforbrydere o. l. Tanken om de oprindelig tænkte Særdomsstole er opgivet.

Ved Behandlingerne af Sagerne drages der Omsorg for, at Folket har den fulde Indflydelse paa Sagerne Behandling, idet der vil blive Domsmand. Der vil endvidere blive Adgang til Appel til Landsretten eller til Højesteret saavel fra de anklagedes som fra Anklagemyndighedens Side.

ESBJERG OG OMEGN

TOGTIDER FRA ESBJERG
 Afgang mod Fredericia: 7,50 11,50
 17,32.
 Ankomst fra Fredericia: 7,48 14,12
 18,08.
 Afgang mod Varde: 8,05 15,35.
 Ankomst fra Varte: 11,40 21,55.
 Afgang mod Ribe: 5,40 17,00 17,32.
 Ankomst fra Ribe: 8,44 17,38.
 Afgang mod Grindsted og Brønd: 6,45
 17,17.

FANØ-FÆRGEN:
 Søndage:
 Fra Esbjerg: Kl. 7,00 18,30.
 Fra Fanø: Kl. 7,30 19,00.
 Hverdage:
 Fra Esbjerg: Kl. 6,30 13,15 17,30.
 Fra Fanø: Kl. 7,10 14,15 18,15.
 Apotekernes Nattevagt:
 I denne Uge, Løveapoteket fra Kl.
 18 til 8 Morgen (Natten efter Søndag
 inklusiv).

Esbjerg, 19. Maj.

Pinsetanker

Af Pastor emer. P. Ivertsen,
Horsens.

Naar Helligaanden kommer over jer, skal I faa Kraft, og I skal være mine Vidner. — Ap. Gern. 1,8.

Det var det allersidste Ord, som Jesus sagde til sine Venner, inden han for til Himmels, og ti Dage efter holdt han Ord og sendte dem Helligaanden, og de blev straks i Stand til at vidne, for straks holdt Peter sin Pinseprædiken og husede 3000 Mennesker ind i Guds Rige, og Apostlenes Gerninger bærer Præg af, at Vidnesbyrdet blev ved.

Hvorfor er der saa mange trætte og svage Kristne, som har opgivet deres Arbejde i Herrens Vingaard? Hvorfor er Vidnesbyrdet forstummet saa mange Steder? Der er Menigheder, hvor der for var Liv og Bevægelse, og hvor ingen kunde undgå Vidnesbyrdet. Og nu er disse Menigheder indkapslede i traditionelle, kirkelige Vaner. Man snakker om Fortidens store Dage og indrømmer lidenskabsløst, at saadan er det ikke mere. Naar man bliver syg, mister man sine Kræfter og kan ikke udrette det, man kunde før. De forskellige Synder, gamle og nye, og Kærlighed til Verden, er Sygdomsbakterier, der ødelægger vort aandelige Helbred. Den bedste Medicin er ikke Formaninger, Prædikener og udvortes Gudelighed, men Helligaanden, og naar Helligaanden kommer over os, tager han os med Storm og fejer alle Bakterier og onde Aander ud af vore Sjæle. At Helligaanden kommer over os, vil sige, at han tager os i Nakken og gennemryster os, saa vi forstaar, at hvis han slipper sit Tag i os, saa raser vi lige ud i Fortabelsens Mørke, og saa er der ingen Redning mere for os.

Bed hver Dag om Helligaanden! Vi har Brug for Guds Aand, hvis vi skal komme helskindede gennem Dagen. Men saa bliver vi og saa brugt af Gud, for saa har vi Kraften fra Gud.

Konservative Møder

Folketingsmand E. Finnemann Bruun har ønsket snarest muligt efter Danmarks Befrielse at faa Lejlighed til at mødes med sine Vælgere for at orientere disse om den sidste Tids Begivenheder.

I den Anledning kommer Folketingsmanden hertil i Slutningen af den kommende Uge, og der vil blive afholdt Medlemsmøder i de konservative Vælgerforeninger i Esbjerg Lørdag Aften, i Nordby paa Fanø Søndag Kl. 14 og i Varde Kl. 20 Mandag Aften den 28. Maj.

Firs Aar

2. Pinsedag fylder Ostehandler P. J. Lund, der nu bor paa De gamles Hjem, Esbjerg, firs Aar.

Ostehandler Lund er født i Aarøsund ved Haderslev og han lærte i sine unge Dage Bødkerfaget, men gik senere over til Mejerbruget.

I Efteraaret 1895 kom Ostehandler Lund sammen med sin for nogle Aar siden afdøde Hustru til Esbjerg, og her fik Lund Beskæftigelse som Forvalter paa Smørpakteriet, men senere paa begyndte han sin egen Detailforretning for Ost m. m. i Kohngsgade 98, hvor en Søn nu fører Forretningen videre, og endelig begyndte Ostehandler Lund en

Ost en gros Forretning for ca. 25 Aar siden. I denne Forretning blev optaget en Søn, som vendte hjem fra Amerika, og Fader og Søn har i Fællesskab drevet denne Forretning frem til et betydeligt Omfang.

Indenfor det indremissionske Samfund blev Ostehandler Lund en særlig kendt og meget afholdt Mand. I fyrrer Aar deltog han i Søndagsskolearbejdet, og han var Medstifter af Menighedssygekassen, som blev forenet med andre Sygekasser til Sygekassen af 1905, for hvilken Ostehandler Lund i mange Aar var Formand. Endelig har Lund i en Aarrække været Formand for KFUM i Esbjerg.

Overalt vandt den trofaste og oprigtige Mand sig Venner, hvorfor de fire Snese Aar vil blive erindret af fjern og nær. Fødselsdagen fejres ved en Familiefest paa Missionshotellet.

ESBJERGBLADET lykønsker med den høje Alder og tilføjer Ønsket om endnu en Række gode Aar for Ostehandler Lund.

Atter en saaret Frihedskæmper.

Frihedskæmper Knud Muff, Søn af Fiskeskipper Chr. Muff, Kronprinsensgade 39, Esbjerg, kom i Gaar galt afsted med sit Skydevaaben, da han stod Vagt ved Banegaarden. Han saarede sig selv i Foden og blev indlagt paa Centralsygehuset.

Tres Tons Levnedsmidler til Norge.

I Morgen gaar to Kuttere »Chicago« og »Agda« fra Esbjerg til Norge med ialt tres Tons Levnedsmidler, der er indsamlet blandt Esbjergs Befolkning. De dyrebare Levnedsmidler har en Værdi af 100.000 Kr., og det kan nævnes, at Lasten bestaar af bl. a. halvtreds halve Svin, Fedt og Pølser.

De danske Fiskere blev interneret i England

Fartøjerne vender hjem til Pinse

I Nat vendte de første seks Kuttere, som har været en Tur i England, tilbage til Esbjerg Havn, og det første Fartøj, som tårnene den danske Kyst efter den lille Udflugt, var Kutter »Winnix«, med hvis Fører, Fiskeskipper Peder L. Lauridsen, »ESBJERGBLADET« har haft en Samtale. Alle de ca. 600 Fiskere, som var gaaet fra Esbjerg, havde regnet med, at de skulde deltage i Fiskeriet, men knap var Baadene kommet til Kajaen i England, før Folkene blev interneret med Undtagelse af en Vagtmænd,

her opholdt Fiskerne sig indtil det blev meddelt dem, at de maatte vende tilbage til Danmark. Kutterne fik dog Lov til at oplosse deres Fangster, og der var gode Priser paa Fisk, saa Udbyttet blev fra 1000 til 2000 engelske Pund. Bøbet blev dog ikke udbetalt. Hver Besætning fik fyrrer Pund, og Resten blev udbetalt i en Bankanvisning. Da Udlosningen var tilendebragt, blev Kutterne igen fyldt op med Reb og uforsøgt Solariole, ligesom man kunde faa den Proviant man ønskede. Der var naturligvis Rationering paa saa godt som alle Varer, og der forhandlede ogsaa i England adskillige Erstatningsvarer, men den rettidige Rationering forårsagede, at man kunde faa det meste af det, der var opført paa Proviantssedlen.

Hvorledes havde de Fartøjer det, som havde opholdt sig i England under hele Krigen?

De fisker allesammen, og har gjort et godt Udbytte. Mange af de Fartøjer, som er kommet over til England under Krigen, fisker ligeledes, mens andre er gaaet i Krigstjeneste.

Var der store Krigsskader? — I Hull regner man med, at 93 pCt. af Husene var beskadiget, og de 100 Luftangreb havde kostet op mod 20.000 Mennesker Livet. Havnen var ikke meget medtaget, men Befolkningen havde oplevet Rædselsnætter, naar det tyske Luftvaaben paa faa og maa nedkastede Sprængbomber, som lagde Byen øde, og et enkelt Natangreb kostede 2000 Mennesker Livet.

Fare for en stor Gaard.

Falek fra Esbjerg blev i Gaar ved Middagstid kaldt til Autrup ved Faaborg, hvor der var opstaaet Ild i en stor Halmstak, som befandt sig lige ved Gaardejer Niels Lauridsens Gaard, der i en Tid var i overhængende Fare. Det lykkedes dog tilfældig Beboere at hjælpe til med Ildens Begrænsning, saa den var bekæmpet, før Falek naaede frem.

Generalforsamling i Kvindekredsen.

Den konservative Kvindekreds, hvis Arbejde ogsaa har ligget delvis stille i en længere Periode, indbyder i omstaaende Annonce til Generalforsamling førstkomende Onsdag Kl. 15 paa Grundtvigshus.

Vi opfordrer alle konservativt tænkende Kvinder til at komme til Stede, da Tiden nu er inde til at paabegynde et intensivt Arbejde indenfor Kvindekredsen igen.

Else Marie og Hans Kurt i Kosmorama.

Kosmoramas Pinsepremiere bliver den meget omtalte danske Operettefilm »Man elsker kun een Gang«, hvori de populære Kunstnere Else Marie Hansen og Hans Kurt udfolder hele deres straalende Talent, der i deres smukke Sammenspil paa københavnske Theatre har høstet saa store Triumfer.

Vi bringer her et Billede af den populære Else Marie.

Gamle Arbejdsfæller søges.

ESBJERGBLADET er anmodet om at bringe følgende:

Da jeg gerne vil i Forbindelse med de Kammerater, som stod i Spidsen for Generalstrejken i Esbjerg i 1943 og som udgjorde Bestyrelsen med mig som Formand, vil jeg henstille til de paagældende at skrive til mig, idet jeg gerne paany vil i Samarbejde med disse mine Venner.

Egil Welterstein,
Cæcilievej 25, Valby.

Noter omkring Situationen.

Fru Fischer Simonsen og Datter er blevet løsladt fra Arresten i Forbindelse med Havneingeniør Fischer Simonsens Anholdelse.

Den Afdeling af Kriminalpolitiet, som beskæftiger sig med Krigsforbrydernes Afgifter, er flyttet ind i O. T.s tidligere Lokaler i Skolegade 90, hvor man i Gaar gjorde klar til at modtage Politiet, som ledes af Kriminalbetjent Jørgensen.

Efter hvad der oplyses til et henværende Blad, blev Bogtrykker Kaj Olsen, der var forhaadt for sin landsforræderiske Virksomhed, aflevet af to Sabotører, som er hjemmehørende i Esbjerg.

Lederen af Krisepolitiet i Esbjerg, Politifuldmægtig Henning

Guldsmed Erlandsen

har endnu et rigtholdigt Udvalg i holdbare Festgaver samt Forlovelsesringe.

Petersen, er vendt tilbage fra den tyske Arrest, der har været opretholdt fra Juni Maaned i Fjor. De sidste 4 Maaneder sad Politifuldmægtigen i Frøslev. Krisepolitiet Arbejde genoptages i Løbet af de nærmeste Dage.

Købmand Viggo Mai og hans Førstekommis, Viggo Clemmensen, er i Gaar blevet anholdt af Kriminalpolitiet for særlige Anliggender, hvor deres Optræden under Besættelsen vil blive undersøgt.

Blandt de henværende Fiskere er der opstaaet nogen Aversion mod Frihedsbevægelsen, fordi Fiskerkutterne fremdeles skal underkastes Kontrol, før Baadene forlader Havnen.

Til Made anden Pinsedag Kl. 15,30

Paa Raadhuspladsen indbydes alle. Der er sørget for Musik og Højttaler. Vejret bliver nok godt. Vi føler Trang til at prise Gud for Danmarks Frielse, og spørge ham om Vej til ogsaa at vinde Freden.

Velkommen!

Udvalget.

Vejret.

I Morges var Temperaturen ved Spangsbjerg Forsøgsstation 9,1 og 11,2 Graders Varme i henholdsvis to Meter og tyve cm Højde. Barometerstanden var 764,6. Den højeste Temperatur i Gaar var 12,8 Graders Varme, og den laveste i Nat 4,5 Grader. Nedbør 0,0 mm.

Kort sagt

Tidligere Præst i Esbjerg, Pastor emer. P. Ivertsen Horsens, har indvilget i at være kirkelig Medarbejder ved ESBJERGBLADET. Vi offentliggør i Dag de første Søndagsbetragtninger skrevet af den afholdte Præst. Mordet paa den unge Anne Grethe Schmidt, Datter af Forretningsfører Schmidt, Gartnerens Salgsauktion den 11. Oktober i Fjor blev ikke opklaret, men Statsadvokaten sigtede en tysk Soldat for at have begaaet Mordet. Sagens Akter er derfor nu da Tyskerne er væk, paany tilsendt Politiet i Esbjerg til nærmere Undersøgelse.

Esbjerg Fiskeriforenings Bestyrelse har besluttet at give 500 Kr. til Bornholm-indsamlingen og 500 Kr. til Norgeshjælp, som sendes fra Esbjerg By.

Vil De købe?

Vil De sælge?

Vil De bytte?

En god Handel begynder ofte med en lille Annonce i

ESBJERGBLADET

Telefon 48 og 249

Et smukt Hjem er alles Ønske

Florian boligmontering

har det rigtige.

BRØD
og
KAGER

M. RASMUSSEN

varme Wiener- og Dresdenerbrød, delikate Skrupper og Hanekamme er det bedst eksisterende Kaffebrød
KONDITORIET TORVEGADE 37
TELEFON 583

SMØR
MÆLK
og
FLØDE

Esbjerg Mælkforsyning

(Kongensgades Mejeri)

Telefon 137

leverer Byens fineste Mejeriprodukter
K HAANING

Esbjerg
KØDFODERFABRIK

SELVDØDE DYR

saavel store som smaa afhentes dagligt i hele vort Opland uden Udgift for Ejeren. Vi betaler Dyrenes fulde Værdi og afhenter saavel hos vore Andelshavere som andre.

Anmeldelse kan ske enten pr. Telefon til Esbjerg 3071 A, Skærbæk 71, Tarm 31 og Tistrup 38

eller pr. Brev til Slagteriets Kontor.

Det er i Ejers Interesse at foretage Anmeldelse saa hurtigt som muligt.

ESBJERG
ANDELS-SVINESLAGTERI

Alle Bankforretninger udføres

**AKTIESELSKABET
VARDE BANK
(ESBJERG AFDELING)**

Telefon 1818 5 Linier

Bramminge

Kontor: Elmegade 8 - Telf. 110

Hjem fra Sverige.

De to Brammingensere, Arbejdsmand Hans Josefsen, Gabelsvej, og Slagtersvend Marthinus Boddiker, der for tre Uger siden blev overført til Sverige fra Frølev, vendte Torsdag Eftermiddag hjem til Bramminge.

Tres Aar.

Fru Tømmer Andersen, Storegade, fylder i Dag tres Aar.

Taget styrtede ned over seks Arbejdere

Ved 8.30-Tiden i Gaar skete der paa Bramminge Teglværk en Sammenstyrtningssulykke, hvorved seks Arbejdere blev begravet under Ruinerne. Taget over Ovnene, hvor Stenene bliver brændt og som ligger i en Højde af ti Meter, skulde løftes og seks af Teglværkets Arbejdere var beskæftiget hermed. Under Arbejdet smuttede Taget for dem og faldt ned. Alle seks Mand kom til at ligge under det sammenstyrtede Tag og Ulykken syntes derfor at have faaet et næsten katastrofalt Omfang. Falck fra Esbjerg mødte op med Kranvogn og to Ambulanter. Det lykkedes hurtigt at faa de seks Mand gravet frem, og det viste sig da lykkeligvis, at et Par af dem slet ingen Skade havde taget.

Røgeriet „NYHAVN“

Hjertinggade Telf. 2057

Daglig friskrøget Fisk

en gros — en detail

Da Olaf Kjelstrup huggede vigtige Papirer fra Tyskerkommandanten i Esbjerg

Kjelstrup var Leder af en Modstandsgruppe paa firs, hvorefter nu kun fire er tilbage

Ribe, Fredag.

Ribe Stifts-Tidende modtog i Gaar et Brev, hvori en københavnsk Frihedskæmper, der var sammen med Ripenserne, den kendte Pressefotograf Olaf Kjelstrup, Søn af Maskinassistent Kjelstrup, Aandssvageanstalten, i Koncentrationslejr i Dachau. Manden skriver: Det har været mig en Glæde, at kende et saa førsteklasses Mandfolk som Kjelstrup. Han var for os Kammerater i Koncentrationslejren en uvurderlig Støtte, som Kammerat med mange Tilidshverv. Manden fortæller os endvidere i Brevet, at Kjelstrup kommer til Ribe, og han slutter med at bede os ikke omtale hans Navn overfor Kjelstrup, da denne saa sikkert vil rive Hovedet af ham.

Vi træffer Kjelstrup paa Politistationen, og lader ham ikke slippe, før han har fortalt lidt om sine Oplevelser, som Leder af den store københavnske Modstandsgruppe O. K. og som fange i Tyskland.

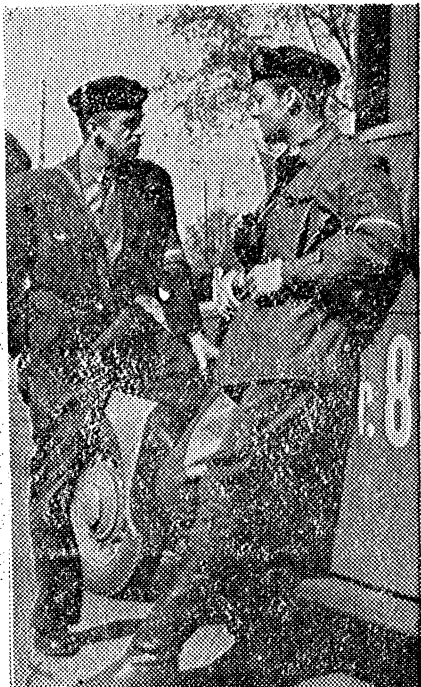
— Vor Gruppe bestod i oprindelig af firs Mand, indleder Kjelstrup, men nu er der kun fire levende tilbage. Vore første Opgaver gik ud paa at transportere Va-

tre var sluppet med saa lette Kvæstelser, at de kunde behandles paa Stedet. Kun een, Peter Skaarup, Tømmerby, var saa medtaget, at han maatte indlægges paa Sect. Josephs Hospital i Esbjerg. Han er dog ikke livsfarligt kvæstet og der er ogsaa Haab om, at han ikke vil faa varigt Mên af Ulykken.

Hvem solgte Svinene til Tyskerne?

Vagtværnet har anholdt en 47-aarig Arbejdsmand Peter Knudsen Nielsen, Grønnegade 83. Vagtværnet havde faaet Meddelelse om, at han havde drevet forskellig Handel med Tyskerne, bl. a. skulde han have solgt nogle Svin til dem.

Der blev foretaget en Undersøgelse paa hans Bopæl, og der blev her fundet en hel Del Cyklesteler, tre Jagtgeværer med Patroner, fem Dæk, ni Slangor, en Del Kabellledning og noget Stof til en Kjole. Nielsen forklarede, at Cyklestellerne stammede fra den Tid, han havde været Cyklehandler, og om de andre Ting erklærede han, at de tilhørte hans Hustru og Søn og ham selv. Det var rigtigt, at han havde solgt to Svin, men det var til en Mand, der hed Brode. Denne havde solgt dem videre til Tyskerne. Imidlertid er der et Vidne, der paastaar at have set Tyskerne hente Svinene hos Nielsen.

Olaf Kjelstrup tilvenstre.

ben og bevogte illegale Ruter, men iøvrigt fik vi Opgaver af vidt forskellig Art, og det var under dette Arbejde min Kollega ved Billedbladet Kaj Holbeck blev dræbt. Senere kom jeg i Forbindelse med Sekret Service i England og meldte mig som Invasionsofficer i den britiske Hær, som paa det Tidspunkt ønskede at antage seks unge nordiske Mænd med Officersuddannelse, men da det trak i Langdrag med Meddelelsen derover fra, arbejdede jeg sammen med forskellige Faldskærmsfolk. Under dette Arbejde blev jeg stukket af en Hipomand, der desværre var en frafaldet Frihedskæmper. Manden blev iøvrigt tre Dage efter at jeg og en anden fra Gruppen var blevet arresteret, likvideret af vores egen Gruppe.

Efter Arrestationen sad jeg paa Vestre i fem Uger og fik daglig Kost af Kniplerne. Det var danske Forrædere, der foretog Torturen, og jeg maa sige, at jeg ikke paa noget Tidspunkt har været ude for Tortur fra Tyskerne, ud over den der ligger i, at blive sultet ihjel omtrent og leve under de elendigste sanitære Forhold, men den Form for Tortur kan iøvrigt være slem nok.

Saa blev min Kammerat fra Gruppen og jeg sammen med 106 andre ført til Dachau. Vi har for Resten Rekord med Hensyn til Turens Varighed, den varede fjorten Døgn, og det var faktisk overlagt Mord, nogle af de bedste og stærkeste Folk bukkede under. Maden var frygtelig og vi fik næsten intet af den. Vi fik en Skive Rugbrød i Døgnet og noget Vand, hvori der svømmede Stykker af raat Kaalrabi. En af Fangerne regnede ud, at vi daglig fik 400 Kalorier, mens et Menneske normalt skal have 2800 Kalorier for at opretholde Livet.

— De har været med paa Masser af Numre overfor Tyskerne. Kan vi ikke faa en enkelt?

— En af de morsomste foregik i Esbjerg. Jeg rejste rundt i Landet og mit bedste Dække var mit Arbejde. Jeg skulde have fat i nogle meget vigtige Papirer hos Kommandanten i Esbjerg og søgte Foretræde for ham som Journalist Harboe Andersen, der gerne vilde have en Adgangstilladelse til Manden, Mens Kommandanten var inde for at undersøge Rigtigheden af min Identitet, huggede jeg Papirerne fra hans Skrivebord og listede lige saa stille ud paa Gaden. Mit Kort lod jeg ham beholde, men til Gengæld var meget vigtige Papirer i England fire Timer senere.

sp—

Civilingeniør J. Anderskov

Raadgivende Ingeniør. F. R. I.

Varme

Ventilation

Bygningsinst.

Vandværker

Kloaker

Larsen & Amby

Esbjerg 2140

Maleren Jens Juhl, der fødtes for 200 Aar siden

Hans Kunst, der var præget af Fyns smilende Frodighed, fulgte en opadgaende Linie

I Degneboligen i Balslev paa Fyn fødtes den 12. Maj 1745 en Dreng. Hans Mor, der hed Vilhelmine Elisabeth Juel, havde været Husjomfru paa det skønne Wedellsborg ved Lillebælt, havde forelsket sig i en velfornet Herre, men et Ægteskab mellem den højvelbaarne og Husjomfruen var utænkelig. Hvem der var Drengens Far, staar hen i det uvisse — der angives en Wedell eller en Juel, men da Drengens Mor hed Juel fik han alligevel i Daaben det velklingende Navn Jens Juel, en Signatur, der siden kom til at pryde et Utal af skønne Billeder.

Opholdet i Degneboligen i Balslev blev dog ikke af længere Varighed, allerede et Aarstid efter ægtede hans Mor Studiosus Jørgen Jørgensen, som fik Degnekald i Hamborg, og utænkeligt er det ikke, at Manden og Kaldet var en Daabsgave til den lille Jens Juels Mor og nye Far. Drengen voksede op i gode Kaar i Degnehjemmet, og da hans Lyst og Hu stod til Tegning og Maling, blev han sat i Malerlære i Hamborg hos Maleren Gehrmann. Lysten til at male Billeder var dog større end til at male Plankeværker, hans Mester, der var en ganske habil Kunstner, lærte ham en Del, men det varede ikke længe, før han kunde mere end Mesteren, og man begyndte at tale om den unge Maler, der kunde male smaa nydelige Genrebilleder og Landskaber, ja, veltigende Portrætter.

En opadgaende Stjerne.

Tyve Aar gammel satte han Kursen mod København. Hans Formue var et ungdommeligt Gaa-paa-Humor. Det lykkedes ham hurtigt at faa Forbindelse i de rigtige Kredse, maaske har „den højvelbaarne“ haft en Finger med i Spillet, ellers synes det, set med Nutidens Øjne, at det var forbløffende hurtigt den unge Maler naaede frem til at blive Hoffets og Adelens Maler. Hans Stjerne var hurtig saa stor, at han slap for at konkurrere til Akademiets Solvmedalje, og i 1767 vandt han den lille Guldmedalje uden større Anstrengelse. I 1770 var han med i Konkurrencen om den store Guldmedalje, men der var ingen, som fandtes værdig til denne Udmærkelse. Næste Aar stod Heldet ham bi, og han fejede den store Guldmedalje til den lille.

Damerne sendte ham til Udlandet.

Jens Juels Lyst stod imidlertid til at komme ud i den store Verden igen, og en Del af hans Velyndere, specielt en Kreds af Damer, sørgede for, at han fik de nødvendige Midler til en Udenlandsrejse. I 1772 forlod han Danmark for at blive borte i otte Aar. Rejsen gik først til Rom, hvor en stor dansk Koloni af Kunstnere holdt til, og han faldt saa hurtigt til i Kredsen, at Opholdet i Rom kom til at strække sig over fire Aar. Han brugte sine Øjne og sine Hænder, og skønt han deltog flittigt i Kunstnerlivet, var han dog uhyre flittig og udnyttede sin Tid vel. Han studerede specielt Portrætkunsten, og hans senere Billeder bærer Præget af, at han særlig tilegnede sig den franske Portrætkunsts lette og elegante Egenskaber og den bløde Gratie, der karakteriserede denne Malemaade. At han har lært af de franske Mestre at bringe sine Personer i velkomponerede Situationer, er der ingen Tvivl om. Han blev den mest fremragende Portrætmaler, hvis Billeder blev yndede, ikke alene af Datiden, men vor Tid anerkender ogsaa fuldt ud Charmen

ved Jens Juels Billeder. Han tilegnede sig vel fransk Malemaade og valgte mange af sine Interiører i Smag med de franske, men han fristedes aldrig til at bruge de ofte vovede Emner, som hans franske Kolleger yndede. Hans charmerende borgerlige Idyller, ofte gengivende Motiver fra Københavns Omegns kendte Udflygststeder, blev uimadellig populære.

Blandt danske Kunstnere i Gent.

Fra Paris rejste han til Gent, hvor Bonnet havde samlet et lille Hof af danske Kunstnere om sig. Bonnet, der senere blev Bredemester af det danske Akademi, blev naaet af Jens Juel og Kobberstikkeren Clemens overførte Billedet til Pladen. Dette gav Anledning til, at Bonnet omtalte sine to unge Kunstnervenner meget fordelagtigt i sine Breve til København. Efter otte Aars Fraværelse fra København vendte Jens Juel tilbage som en anerkendt Maler.

Hoffet og Adelens Maler.

Paa Vejen til København gjorde han Ophold paa sin Fødested, og malede her det bedarende Billede af sin Søster, der for et Aar siden var udstillet paa „Mit bedste Kunstværk-Udstillingen“.

Efter Ankomsten til København fik han kort Tid efter den Opgave at male et Billede af Arveprins Frederik i hel Figur, og der fulgte nu en Række gode produktive Aar, hvor hans Kunst var i stadig Stigen. Han blev en Aarrække knyttet til Akademiet som Professor og Direktør.

Jens Juel var uhyre produktiv. Utalige er de Billeder, han har malet af Kongehusets Medlemmer, og overalt paa vore Gader og i gamle Hjem kan man træffe paa Jens Juels karakteristiske Billeder, der stråler af Farvegløde. Hvad ejer vore Museer ikke af Jens Juel-Perler!

Skønt han fik sine Billeder betalt med gode Priser, var hans økonomiske Forhold alt andet end gode. Hans Løn fra Staten oversteg ikke 400 Rdl., og hverken han eller hans Hustru, en københavnsk Skonhed, Datter af Slotsgartner Dorsel, havde Begreb om Penge. Hans Hustru stod derfor tilbage med en betydelig Gæld, da han kun 57 Aar gl. døde, den 22. December 1802, og for at opretholde Livet maatte hun sælge ud af Hjemmets Indbo. Hun opnaaede dog en lille Pension af den kgl. Chatollkasse.

I Jens Juel havde Danmark en Maler af internationalt Format, som nød Anerkendelse ikke alene af sin egen Tid, men ogsaa op til vore Dage, hvor en Jens Juel betales med et meget stort Beløb. Han var den første og vel ogsaa den største af de mange Malere, der senere skulde følge efter fra den frøde og smilende fynske Ø.

Uden Ekstraavgift

for Dem ekspederer vi
Deres Annonce til
JYLLANDS-POSTEN
og alle andre Blade.

Vestjysk Annonce
Bureau

Tlf. 2232, Børgergade 19, Esbjerg
De sparer Penge og Tid derved.

Central-Hotel

Hver Dag

IV
Koncert

at

Hapelmeester Bjarnes
Orkester

Om Eftermd.: Kl. 16.30—17.30
Om Aftenen: Kl. 18.—20.45

Solist:
HEINE EIBERG

.... man spiser godt paa

hotel »munken« i ribe

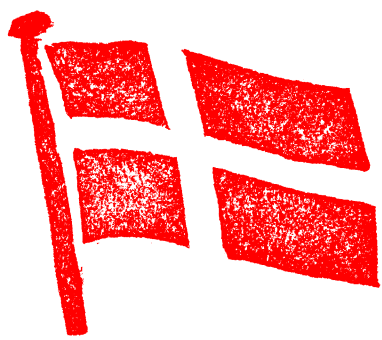
stedet hvor flere og flere mødes —

køber fra eget
kødkøbt

bageri tlf. 17

mimi schulze

hotel tlf. 410

Vi hilser Freden velkommen!

Meget mod vor Vilje

har vi i de forløbne Aar maattet give
Plads ogsaa for vore uvelkomne Gæ-
ster i vore Lokaler, men vi glæder os
over den genvundne Frihed og haa-
ber nu paa danske Kunders Tilfreds-
hed og Velvilje.

PALADSHOTELLET's Direktion

**Øjnene blev trætte og Ørerne blev dø-
ve under Krigens Tummel, men nu er
Fredens lyse Tid kommet og vi kan igen
levere Dem**

Hvile-Brillen

fra **BRILLESPECIALISTEN**

E. REGLI

Urmager og Guldsmed

Kongensgade 66

Telefon 339

En Frøslevsang

skrevet sidste Vinter af en Esbjerg-
fange i Frøslevlejren.

Blandt de Tusinder af Fanger i
Frøslevlejren var der mange For-
fattere, Pressefolk, Komponister,
Professorer, Lærere, Præster — i
det hele taget en god Representa-
tion for den intellektuelle Del af
Landets Befolkning. Der blev nav-
nlig i sidste Vinter skrevet adskillige
Frøslevsange der alle var et Ud-
tryk for den Stemning, der raadede
»Gefangene Frøslev«. Her er en af
dem, skrevet af en Esbjergenser,
der i et halvt Aar var Tyskernes
Fange:

Trist og øde ligger Frøslev Polde
langt mod Syd, hvor Grænsen
gaar.

Overalt kun Hede, Gran og
Knolde

hvorhen Øjet saa end naar.
Intet der kan lune, hygge,
intet der kan gøre Sindet glad
og kan sprede Mørkets Skygge.
Men vi alle trofast følger ad.

Fjernt fra Verdenskrigens Larm
og Rummel

er vi lukket inde her.

Ingen Meldinger om Kampens
Tummel,

eller hvad der ellers sker,
naar os her i Frøslevlejren.
hvor vi danske Kvinder, danske

Mænd,
haaber paa, at Frihedssejren
snart vil sprænge Pigtraads-
spærringen.

Langsomt Tiden skrider her
bag Hegnet.

Dagen er saa graa som Nat.
Ingen Glæder os betegnet,
da Forræderen tog fat.
Dage fyldt med Angst og Kvaler
blev for os det sikre Resultat.
Ingen Pensel stærkt nok maler
dette frygtelige Internat.

Langt fra Hjemmen er vi spærret
inde
— Hjemmet dog er stadig nær.
Ingen Magt kan vore Tanker
binde

eller Længslen hos enhver
efter Fa'r og Mo'r derhjemme,
ja dem allesammen, vi har kær.
Stærkest lyder Moders Stemme
dog især, medens vi er Fanger
her.

Men vi elsker, elsker ikke
mindre

vores gamle, fælles Hjem.
Hver af os saa gerne vilde lindre
Smerten, som er bleven slem.
Tysken trængte ind i Landet
stilled Krav om Danskens Gæst-
frihed

og saa meget, meget andet.
som i Haabløshed os trykket ned.

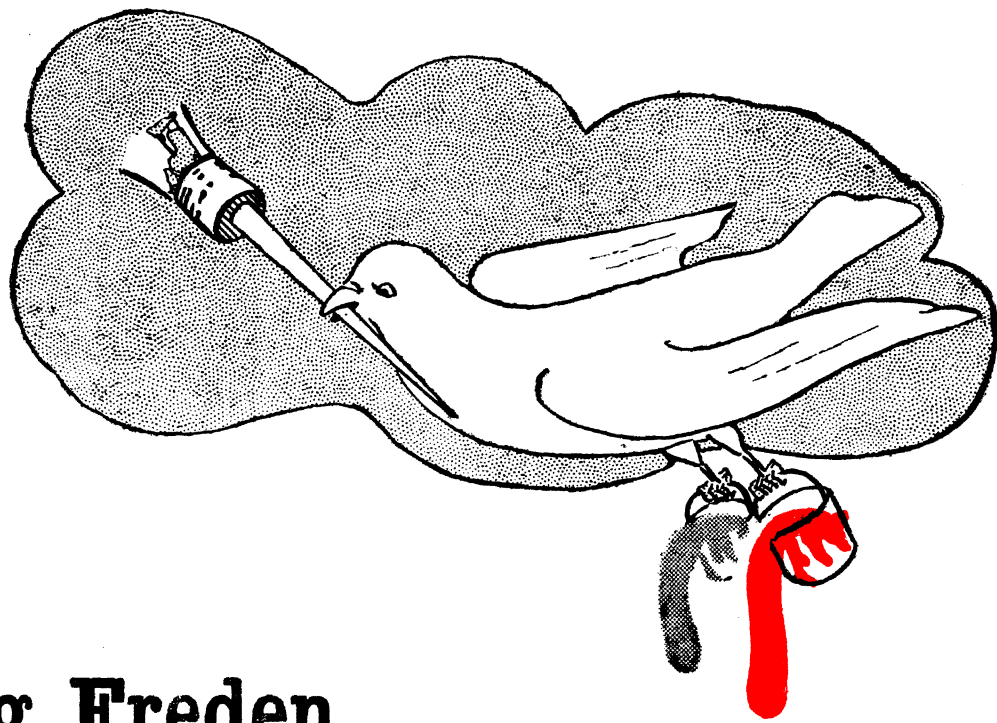
Danmark, Fædrelandet, dine
Trængsler

vil sin sikre Ende faa.
Vi er eet med dig med vore
Længsler

efter Fred igen at naa.

Men om det er Trængsler eller
Glæder;

altid vil vi ved din Side staa.
Stærkest den som med dig græder,
dog kan se, at Himlen den er blaa.
nic.

Og Freden kom ...

Med Freden oprandt en ny
Dag for Danmark.

En Arbejdets og Genopbyg-
ningens Dag, i hvilken vi
glæder os til at gøre vor
Indsats.

Kulor

MALERFIRMA · SKILTEFABRIK
BORGERGADE 17 TELEFON 1279

Befrielsen er kommet fra mange Aars Tryk

Vi glæder os over den lykkelige
Udgang, som Krigen fik for Danmarks
Vedkommende, og vi hilser alle vore
gamle og nye Kunder med Ønsket
om en god Fremtid for Danmark i
de kommende Aar.

Florian
Sørensen

Vestjyllands største Boligmontering

Skolegade 17 — Tlf. 934 — Privat 632

Japan har afgivet et Freds- tilbud til de allierede

Det vil ikke blive modtaget, idet man forlanger
betingelsesløs Kapitulation

San Francisco, Fredag. RB.

EFTER hvad det forlyder fra
paalidelig Kilde er der af
sovjetjussiske Kanaler i San Fran-
cisco blevet modtaget et japansk
Fredstilbud til Storbritanien og

De forenede Stater.

Det forlyder, at de allierede ikke
vil tage det japanske Fredstilbud
til Efterretning, idet det ikke op-
fylder de allieredes Betingelser for
betingelsesløs Overgivelse.

Japanske Industrimænd og Forretningsfolk staar bag det japanske Fredstilbud

London, Fredag. RB.

Reuters særlige Korrespondent
meddeler, at der bag det japanske
Fredstilbud staar en Række leden-
de japanske Industri- og Forret-
ningsfolk. Der er ingen militære
Kredse bag Tilbudet, men det for-
lyder, at Kejser Hitohito er villig
til at forhandle om en Afslutning
af Krigen, ligeledes er Kejseren
villig til at styrte Militærregerin-
gen og foretage en fuldstændig
Ændring af Japans Politik med

Indførelse af frie Valg og en de-
mokratisk Regering. Japan er end-
videre villig til at opdele sine
Erobringinger. Det hedder videre, at
Japans Krigsstyrke er meget stor,
og Japan er i Stand til at føre en
lang Krig. Det fremhæves dog, at
utallige Menneskeliv kan spares,
hvis der kan opnaas Enighed om
at afslutte Fjendtlighederne.

SIDEN SIDST

Det anses for sandsynligt, at de ci-
vile Tyskere, som har opholdt sig i
Danmark allerede før Krigen, og som

i Besættelsestiden har opført sig an-
stændigt, kan faa Arbejdstilladelse
paany.

De danske Grammfonselskaber ar-
bejder for Tiden paa at skaffe engelske
og amerikanske Grammfonplader til
Landet. Samtidig har Det kgl. Kapel
indspillet Frihedssangen, der er kom-
poneret af Knudaage Riisager.

Til alle offentlige Myndigheder ven-
tes udsendt en Bekendtgørelse om, at
Værnemager-Entreprenører ikke kan
komme i Betragtning ved Licitationer.
Desuden kan man regne med, at Entre-
prenører, som har skovlet Værnemagts-
penge ind, og som allerede er i Gang
med offentlige Arbejder, bliver frata-
get Arbejdet.

ESBJERGBLADET

ESBJERG-POSTEN · FANØ-POSTEN

Middertidig Kontor: Børgergade 19
Telefon: 48 og 249
Redaktøren privat: 2229
Kontor i Nordby: Tlf. 69
Postgikrokonfo: 52666

Udgivet af E. Finneemann Bruun
Ansvarlig Redaktør: Albert Nielsen
Trykt i Stiftsbogtrykkeriet

Pristals-Stabiliseringen

De meget smaa Forskydninger i April-Pristallet.

Foreløbig synes der ingen Basis for eventuelle Krav om Lønændringer.

APRIL-PRISTALLET, saaledes som det Onsdag meddeltes gennem Statistisk-Departement, dokumenterer med sin Stigning paa kun 1 Point, i hvilken Grad Prisniveauet herhjemme fortsat er stabiliseret, — man kan saa i lang Tid, men uden positivt Resultat, debattere Ejler Jensen's Yndlings teorier om, at Pristallet, bl. a. gennem dets Indhold af udprægede Erstatningsvarer, er misvisende paa Grund af Væreforringelse o. s. v.

Som Billedet foreligger, er Pristallet paa 170 Points mod 169 for Oktober og Januar Udtryk for, hvor stærkt Prisniveauet herhjemme er stabiliseret, i overvejende Grad ved, at der paa snart sagt alle de fremtrædende Livsformødenheder er anset Maksimalpriser.

Indenfor de forskellige Grupper i det samlede Udgiftsbudget er Forskydningerne meget smaa. Udgiften er for Fødevarer steget siden Januar med 9 Kr. til 1928 Kr., hovedsagelig gennem forhøjet Kartoffelpris, samtidig med, at der for Frugtsaft, Spegesild og roget Sild samt friske Spiseæbler er sæsonmæssige Stigninger, hvilket ogsaa gælder for Hvidkaal og Gulerødder, mens der er Prissfald for Rødspætter, i Forbindelse med Nyordningen paa Grund af Isnings-Vanskelighederne, og for Æg, sæsonmæssigt betonet. Udgiften for Klæder, Fodtøj og Vask viser en Stigning med 1 Kr. til 582 Kr., Boligudgiften er opført uforandret med 562 Kr., for Brændsel og Belysning er der en Stigning med 5 Kr. til 355 Kr. paa Grund af Prisstigning for Elektricitet, Gas og Tørv. For Skatter og Kontingenter er der en Stigning med 6 Kr. til 815 Kr., idet Kontingenterne til Sygekasse og Arbejdsløshedskasse er sat op. Og endelig er der for „andre Udgifter“ en Stigning med 3 Kr. til 897 Kr.

Det samlede Udgiftsbudget er fra Januar til April steget med 24 Kr. til 5139 Kr.

Alt dette gælder Pristalsberegningen paa 1935-Basis. Beregningen paa 1931-Basis viser en Opgang med 1 Point til 188, paa 1914-Basis en Opgang med 1 Point til 291.

At April-Pristallet for saa vidt mest har teoretisk Interesse, er givet, — hverken for Lønarbejdere, Tjenestemænd el. l. faar April-Pristallet og dets minimale Stigning nogen som helst praktisk Betydning. Og det kan i samme Forbindelse nævnes, at i alt Fald April-Pristallet ikke, efter Udtalelser fra Arbejdsgiverforeningen, synes at give nogen som helst Basis for et Krav om nye Lønforhøjelser, — det maa naturligvis erindres, at man, for der i August er Afgang for Hovedorganisationerne til i givet Fald at kræve Nævnkendelsen fra Februar i Aar taget op til Revision, maa afvente det kommende Juli-Pristal og dets eventuelle Ændringer. Men stor Sandsynlighed for afgørende Forandringer er der, saa fastbundet som Prisniveauet er, heller ikke til den Tid.

—zow.

Professor Hartvig Fritsch vil fra sit Partis Side blive indstillet som Formand for det udenrigspolitiske Nævn, idet Hans Rasmussen ønsker at træde tilbage.

Strejflys over Besættelsesaaarene i Danmark

Et Attentat mod det parlamentariske Styresæt, som ikke lykkedes. — Kong Christian viste Repræsentanterne fra det politiske Livs Overdrev Vintervejen og fastslog sin Samhørighed med Regering og Rigsdag

Regeringen præsenteres for Tyskernes første „Note“ mod Christmas Møller. — Ogsaa danske Kredse, der vilde bort fra det parlamentariske Styresæt

V.

Der var dog nogen Nervøsitet til Stede, og som den første politiske Handling i 1941 afholdtes i Anledning af Situationen Partimøder i saavel Socialdemokratiet som Det konservative Folkeparti den 3. Januar. I disse Møder foretog en Mængde om, at Statsministeren, der var ligesaa usikker som Partierne, for at skaffe Klaring vedrørende Udenrigsministerens Vurdering af hans Person havde opsøgt Renthed Fink og direkte spurgt denne. Nogen Klaring skabte Samtalen ikke. Statsministeren havde ikke faaet andet ud af Samtalen, end at det var „Systemet, det var galt med“. Gesandten havde imidlertid opsøgt Udenrigsministeren direkte efter Samværet, og overfor denne skitseret sin Opfattelse omtrent saaledes:

Udviklingen i Danmark havde ikke formet sig tilfredsstillende for Tyskerne. I Befolkningen bredte sig en stærkere og stærkere Modvilje, som bl. a. skyldtes, at Regeringen ikke havde bestræbt sig tilstrækkeligt for at bane Vej for en dansk-tysk Forståelse, og der var ingen tysk Tillid til, at Regeringen vilde evne at lægge den Linie, der maatte være den nye europæiske Kurs. Derfor maatte Regeringen træde tilbage til Forord for en upolitisk Regering, som ikke hæmmes af Partier eller Rigsdag, men var frit stillet, og til Dannelsen af en saadan kunde naturligvis hverken Det konservative Folkeparti eller Socialdemokratiet medvirke, saalænge den „haarrejsende“ Tilstand opretholdtes, at Christmas Møller og Hedtoft-Hansen, Hartvig Frisch og flere, som havde modvirket tyske Ideer, var betroet vigtige Poster i Partierne.

Dette tyske Synspunkt blev i Udenrigsministeriet formet skriftligt, dog ikke i nogen egentlig autoritativ Form.

Det vil være rimeligt at oplyse, at da dette Standpunkt kom til Drøftelse i de to Partier, som holdt Møde den 3. Januar, var Opfattelsen ens og kan resumeres saaledes,

at man med Overenskomsten mellem Danmarks og Tysklands Regeringer som Baggrund ikke anerkender, at et saa indre dansk Anliggende som selve Regeringsdannelsen berettiger til Besættelsesmagtens Indblanding, at man ikke opgiver Folkestyret, som Konsekvensen jo vilde være, hvis man fulgte den tyske Henstilling,

at man ikke uden at skabe Uro i Landet kunde foretage en Regeringsdannelse udenom Landets største Parti, samt

at man overhovedet ikke kunde tiltræde at give Regeringsmyndighed i den Udstrækning, der var tænkt.

Nu, hvor man har Situationen noget paa Afstand, er det mere tydeligt, at Gesandten i sine Henstillinger og Krav utvivlsomt har voyet sig ud paa dybere Vand, end hvor han kunde bunde. — Umiddelbart efter at have ført disse Forhandlinger rejste han paany til Berlin, og naturligvis var stærk Spænding knyttet til hans Tilbagekomst.

En Tale, der skulde „nyorienteres“.

I de Dage, man ventede paa Gesandten's Tilbagevenden, skete et lille typisk Træk af tysk Forsøg paa at skabe „Nyorientering“ her i Landet. Landbruksraadets Præsident, Hr. Hauch, var paa Radiøens Program for Lørdag den 4. Januar opført som Foredragsnølder med et i hvert Fald af alle Landmænd med Interesse imødeset Foredrag om Landbruget i 1940. Radiøen, der allerede fra Besættelsens første Dag var underlagt en vis Censur, havde tilsendt tyske Myndigheder Hr. Hauchs Manuskript, og fik det tilbage med meget vidtgaaende Rettelser.

H. Hauch.

Foredraget havde været Censuren for pessimistisk, og — ikke nok afpasset efter den nye Tid. Da Hauch selvfølgelig ikke kunde tale med anden Tunge end sin egen, afstod han fra Foredraget, og de interesserede Lyttere hørte i Stedet for — Robert Storm Petersen.

Den første virkelige Note.

Den tyske Gesandt vendte hjem fra sin Berlinrejse og indfandt sig hos Udenrigsminister Scavenius den 7. Januar og beredte paany Regeringen en Overraskelse. For det første ved at overrække en Note — en diplomatisk Fremgangsmaade, som tilkendegiver en vis Skarphed — og dernæst ved, at Noten ikke drejede sig om det Regeringsskifte, man nu i nogle Uger havde forhandlet om, men som udelukkende var et Krav til Regeringen om at foranledige Christmas Møller fjernet fra et hvert politisk Hverv, inklusive Rigsdagsmandatet, fra Partiadministrationen og fra „enhver Nøglestilling til politisk Indflydelse“. Noten motiverede Kravet med, at Christmas Møller havde en væsentlig Del af Ansvar for, at der i Befolkningen var en stigende Modvilje mod Tyskerne.

TRODS Ensidigheden i den tyske Note af 7. Januar 1941 om Christmas Møllers Fjernelse var det dog ikke saaledes, at man fra tysk Side glemte Regeringen. Da Gesandten ikke havde haft Held med sig, var der et Par andre, som tog fat. Tysk Administration havde paa dette Tidspunkt her i Landet et forholdsvis begrænset Omfang, — dog ikke mere begrænset, end at den danske Stat udenom Clearing- og Værnemagtskonti maatte indgaa paa at betale et fast Beløb paa 12 Millioner Kroner specielt til Administrationen. Denne rummede blandt andet Dr.

Unmack-Larsen.

Meissner, som paa det Tidspunkt maa antages at have været den tyske Nationalsocialismes første Mand i Danmark (Doktortitlen, der var tvivlsom, blev senere ændret til Legationsråd).

Da Pressens Forhold senere kom i Forgrunden, var det Dr. Meissner, som skabte Vanskelighederne for Pressens Frihed. Han virkede her i Landet til Begyndelsen af 1943, da han indkaldtes til aktiv Militærtjeneste; under sit Ophold her spillede han imidlertid en meget betydelig politisk Rolle.

Netop samtidig med, at Noten om Christmas Møller blev forelagt Udenrigsministeren, havde Statsministeren modtaget Besøg af Dr. Meissner, der som Ledsager havde et Medlem af det tyske Gesandtskab, Hr. Louis von Kohl, som ogsaa maa præsenteres. Ledsageren Han er Dansk, som tidligere Justitsminister Steincke nærede noget Haab og Forventning til, og derfor knyttede til Politiets politiske Afdeling, den, der senere kom til at beskæftige sig med „særlige Anliggender“. Det viste sig imidlertid, at han skuffede, og da Steincke blev afløst af den særdeles dygtige og ansete Justitsminister Unmack-Larsen, som faldt ved Rekonstruktionen den 8. Juli 1940 og nu er Politimester i Aarhus, var hans første Handling at afskedige von Kohl fra dansk Polititjeneste.

Disse to Mænd havde haft en ca. 1½ Time lang Samtale med Statsministeren om Christmas Møller, om andre Personligheder og om Pressens Forhold i Forbindelse med skærpet Censur, — da Samtalen ret pludseligt drejede ind paa Regeringens Sammen sætning og dermed vendte tilbage til Situationen, som var afbrudt af den officielle tyske Note. De to Herrer havde slaaet paa, at man jo godt kunde overveje en Form for Folkestyrets Opretholdelse og Rigsdagens Arbejde, men „Situationen krævede“ en Omdannelse af Regeringen. Modsat Hr. Scavenius' Opfattelse blev det nu af de to tyske Gesandtskabsmedlemmer betonet „at være af Værdi at bevare Statsministerens Person for Regeringen“, muligvis dog som Udenrigsminister. De to Herrer var derefter inde paa forskellige Muligheder for Statsministerpostens Besættelse med en upolitisk Mand, og Hr. Erik Scavenius kunde man tænke sig at faa placeret i Berlin som Gesandt.

Det maa jo nok siges, at saavel Ministeriet som Samarbejdsudvalget fik noget at drøfte, da paa samme Tid Noten og Samtalen blev forelagt.

Christmas Møllers Afgang.

Som naturligt er, vakte Noten Krav stor Opsigt i Rigsdagen, fordi

et — som for paapeget — betød, at der her krævedes et direkte Forfatningsbrud. Alle Overvejelser faldt imidlertid bort, da Christmas Møller bestemt præciserede som sin Vilje, at der ikke skulde drages vidtgaaende Konsekvenser paa hans Person, men han og hans Gruppe forlangte, at en Henvendelse til ham Sagen vedrørende skulde ske skriftligt fra Statsministeren og Udenrigsministeren, og i sin skriftlige Begæring herom betonedes, han, at han ikke selv erkendte at have udfordret til et saadant Skridt fra tysk Side og henstillede til de to Ministre at oplyse, hvorvid den tyske Henvendelse nævnte konkrete Udtalelser, der kunde begrunde Kravet. — I de Breve, de to Ministre derefter tilsendte Christmas Møller med Opfordring til at nedlægge alle sine politiske Hverv, fremhæves udtrykkeligt, at der i den tyske Henvendelse ikke er paapeget noget konkret Punkt i Christmas Møllers Taler, som kunde motivere Kravet.

Dagen efter Modtagelsen af dette Brev, den 11. Januar, nedlagde Christmas Møller alle sine Hverv.

Der er her dybt udførligt ved Forløbet af den Aktion, som fra tysk Side rettedes mod Christmas Møller, idet den maa ses som Baggrund for den Virksomhed, han senere kom til at udfolde, da han paa et forfat-

ningsmæssigt Brud bragtes ud af alle sine Stillinger herhjemme.

Ministerkrisen afblæses.

I de samme Dage søger Dr. Meissner paany Statsministeren for at drøfte Regering, og et Møde fastsættes, men aflyses, da Dr. Meissner kaldes til Tyskland; men Drøftelser mellem ledende tyske Politikere fortsættes dog med en stadig tysk Fremhæven af Bevarelsen af Staaning for Ministeriet, eventuelt som Vicesstatsminister for en upolitisk Statsminister. Under disse mere almindelige Drøftelser var fra tysk Side Tale om Folketingsmand Hartel i Forbindelse med Landbruksministeriet. Under alle Forhandlinger var den danske Afvisning saa skarp, at de tyske Henvendelser fik en mere og mere afdæmpet Form, og ved Maanedens Slutning kunde denne Ministerkrise betragtes som værende afblæst.

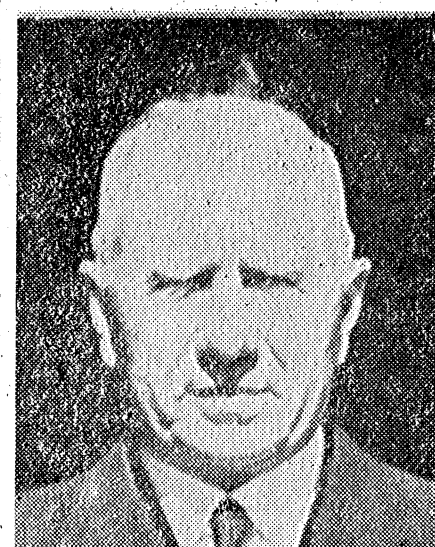
Note Nr. 2:

Udlevering af Torpedobaadene.

Knap havde man faaet sundet sig ovenpaa Ministerkrisen, for det næste alarmerende tyske Krav meldte sig — ogsaa i Form af en Note, som den tyske Gesandt overrakte den 22. Januar, og hvori Tyskland krævede sig overdraget den danske Flaades Torpedobaade, nærmere præciseret 6 nye og 6 ældre Baade. For at foregribe al Modsigelse blev det i Noten stærkt fremhævet, at en Nægtelse vilde faa meget vidtgaaende Konsekvenser. Den tyske Storamiral betonedes overfor den danske Marineattaché i Berlin, at Tyskland i flaaadmæssig Henseende var i en Nødsituation, som krævede, at man overtog disse Skibe, som skulde anvendes som Led i en Uddannelse af U-Baadsmandskab.

Den danske Regering reagerede omgaaende med en officiel Protest, hvori man blandt andet henviste til Overenskomsten mellem de to Landes Regeringer, som udtrykkeligt havde fastsat, at de militære Apparater i Danmark skulde forblive uantastede.

Protesten var naturligvis mere af formel Natur, da man i Forvejen havde faaet at vide, at den var nyttelos. Det bør dog pointeres, at Spørgsmaalet blev bragt til Løsning af Regeringen selv uden Indblanding af Rigsdagen, Samarbejdsudvalget eller Partierne, idet alle disse Organer blot fik forelagt Sagen til Efterretning.

Søren Brørsen.

Det var Forsvarsminister Brørsen, som havde den ubehagelige Forpligtelse at forhandle om Afleveringsbetingelserne. Det bar mod et Brud, hvor Regeringen vilde stille sine Mandater ind, saafremt man ikke fra tysk Side vilde opfylde en Række Betingelser, ialt 11, for at imødekomme Notekravet. Tyskerne vilde aabenbart have Sagen til, at glide forholdsvis let, og de tiltraadte dem alle; det endelige Resultat blev, at Antallet begrænsedes til 8. Torpedobaade. Tyskerne havde under Forhandlingerne tilbudt at leje Skibene; men blandt de 11 Betingelser var en Betoning af, at man fra dansk Side ikke ønskede at modtage nogen Form for Modydelse. En meget vigtig Bestemmelse var endvidere, at kun de nøgne Baade udleveredes, efter at Kanoner, Torpedoeer og anden Ammunition var fjernet. Der var desuden en Del Reservationer af teknisk Art og en Bestemmelse om, at det danske Flag først skulde stryges, naar Skibene var udenfor dansk Territorium.

Esbjerg kommunale Skoler

Samtlige Klasser genoptager Undervisningen Onsdag den 23. d. M. efter de hidtil gældende Planer paa de sædvanlige Skoler.

Rørkær, Vestre og Østre Skole møder Kl. 8,50. Danmarks- og Stormgades Skole (+ Klassen fra Vestre og Østre Skole, der følger disse Skolers Planer) møder Kl. 13.

Esbjerg Skolekommission, den 18. Maj 1945.

P. Sk. V.
N. Jespersen
/ Olaf Petersen

Skads Kommune

Kommuneafstemning om Beværter- og Gæstgiverbevilling med Ret til Udsænkning af stærke Drikke i Korskrøen Mat. Nr. 26c af Tudeborg Mark til Pedet Chr. Møller, finder Sted Mandag den 28. Maj 1945. Afstemningen sker fra Kl. 10—13 og 15—20 i Skads Forsamlingshus.

Skads Sogneraad den 17. Maj 1945.

Jørgen Sillasen

KRISTELIGT FOLKEMØDE

anden Pinsedag Kl. 15,30 paa Raadhuspladsen. Talere bliver Pastor AAGE DAHL, Horsens m. fl.

Alle er velkomne

Udvalget

Divisionskamp

Anden Pinsedag den 21. Maj Kl. 14 paa Stadion

Randers „Freja“ - E. f. B.

Entre 1 Kr., Børn 50 Øre.

Esbjerg Handelsskole

Vestjyllands Handelshøjskole

Til det nye Skoleaar, der begynder 13. August, modtages Indmeldelser til følgende Afdelinger:

Den eetaarige Handelsdagsskole til Handelseksamen. Videregaaende Uddannelse for Elever med gode Forkundskaber, som Handelsmedhjælper-Eksamen, Studentereksamen eller Real-eksamen.

Den eetaarige Lærlingedagskole til Handelsmedhjælper-Eksamen. Særlige Kundskaber ikke nødvendige.

Ansøgning om Understøttelse fra Otto Mønstedts Fond inden 1. Mars, Statsunderstøttelse inden 1. Maj, Skolens halve Friplads inden 1. Juni. Program samt Ansøgningskemaer faas paa Skolens Kontor, Norgesgade 49, Tlf. 1249, og gerne giver nærmere Oplysninger

Alt Murerarbejde

udføres, saavel nyt som Reparationer, til billigste Priser.

E. Jansen,

Entreprenør- og Byggeforretning, Jærnevej 55, Esbjerg. Tlf. 3026.

Den bedste Hvile Øjnene naar,
hvis Viggo Christensens Briller De faar

MØBLER

BUTIKS- OG KONTORINVENTAR
samt alt Reparationsarbejde udføres efter Bestilling

A. P. MADSEN

Snedkermester, Norgesgade 31. Telf. 498.

Køb det bedste

Fløde, Mælk og Smør

fra **ESBJERG ANDELSMEJERI** ... Telefon 144

Vi har Vogne og Udsalg overalt i Byen.

Svend Rindom: Den gamle Præste gaard.

— 135 —

Munden og rakte den med en ironisk Mine over mod Konsulenten:

„Vil Søster ikke ogsaa smage en Pibe Tobak, ha, ha!“

De andre lo med — en forunderlig god Stein-ning hvilede der over denne Stue i Aften. Kun Smaa-ting skulde der til for at faa Humøret til at boble og sprudle. De tre mørke Aar var ikke mere — tre lykkelige Dage havde slettet dem ud.

Axelline rystede smilende paa Hovedet af Tilbudet: „Tak — det er nok, at i forpøster Luften,“ gensvarede hun rapt.

Emmy Selchau lænede sig frem over Bordet med en Mine, som sad hun inde med en ubetalelig Hemmelighed.

„Vil i tænke jer,“ hun talte langsomt og lagde den dybeste Forargelse i hvert af sine Ord, „de siger, at Borgmesterens Kone ryger i Smug.“

„Ryger!“ Mathilde lod overvældet Hænderne synke ned i Skødet.

Fru Selchau nikkede triumferende:

„Ved den levende Gud,“ Hun har en Daase Tobak i sit Natbord —“

„Stakten er vel gal.“ Det var Axelline, der i disse djærve Ord gav sin Mening Luft. Selv hun kunde ikke tænke sig en Kvinde rygende.

Esbjerg Ungdomsforening

(D. d. U.)

Onsdag den 30. Maj Kl. 19. Spadsereetur til Skads Kro, hvor vi drikker Kaffe. Afgang fra Gormsgaard.

KOSMORAMA

—ESBJERG—

2den Pinsedag Kl. 16 og 19

Forsalg fra Kl. 13, Telf. 179.

Kino-Teatret

Kl. 17 og 19

MADELINE CARROL og PETER LORRE

Hemmelig Agent

En spændende ENGELSK Kriminalfilm

FORBUDT FOR BØRN

2. Pinsedag

Kl. 16 og 19

Den svenske Sukces:

Stærke Skæbner

med Viveca Lindfors, Arnold Sjøstrand og Gunner Cederlund

Forbudt for Børn.

Forsalg fra Kl. 13. Telefon 2782.

DANCKWARDTS Bar-Intime

Hver Aften spiller og synger Hyggepianisten **ARTHUR HECHT**

Stemning Hygge Humør

OVERKIRURG

O. K. SVENNINGSSEN

Specialist i Kirurgi, kir. Kvinde- og Fødselsbørn og Fødselsbørn

CENTRALSYGEHUSET, ESBJERG

Konsultation: Mandag og Fredag Kl. 2 til 3 samt efter Aftale.

Averter i Esbjergbladet

— 136 —

Nu lod der paa ny høj og hjertelig Latter henne fra Spillebordet.

„Hvor er det velsignet at se din Fader i Aften — saa glad og munter,“ sagde Emmy til Mathilde og betragtede samtidig Præstens Ansigt, hvor Rynkerne ligesom var forsvundet i de sidste Dage.

Mathilde nikkede blot med et glad Smil om Læberne. Der skyllede igen Latter mod dem — denne Gang fra Haven. Det var unge kaade Stemmer, der gav den tindrende Glæde Luft. Fru Selchau kom til at tænke paa Johannes, som hun havde set et Glimt af før, da han vandrede forbi derude med Hovedet bøjet — han tog saavist ikke Del i deres Munterhed.

„Jeg synes ikke, Johannes er rigtig ved Lune i Aften,“ sagde hun, medens hun lod et lille vidende Smil dirre i Mundvigen.

„Nej.“ Axelline rystede paa Hovedet. „Han har i det hele taget mistet Humøret.“

Fru Selchau kneb Øjnene sammen, og hendes Ansigt fik det kolde og spidske over sig, som var Mathilde saa meget imod, medens hun ytrede:

„Og det er nok ikke svært at gætte hvorfor —“

Mathilde rettede Hovedet. Hun vidste altid paa Venindens Tonefald, naar man skulde være paa Post. „Hvad mener du, Emmy?“ spurgte hun ikke helt venligt.

Esbjerg Andels-Svineslagteri

noterer i kommende Uge for:

Prima Svin, 72 kg. og derover: 280 Øre pr. kg plus 16 Øre for Slagteri-svin og Søer, der vejer 80½ kg. og derover, dog ikke kasserede Svin, Søer, Orner og Gildinge.

Der fradrages følgende for Undervægt: Svin fra 71½ kg.—60 kg. slagtet Vægt 20 Øre pr. kg.

Svin fra 59½ kg.—55 kg. slagtet Vægt 24 Øre pr. kg.

Svin fra 54½ kg.—50 kg. slagtet Vægt 30 Øre pr. kg.

Tilbageholdte Svin afregnes paa Basis af 272 pr. kg.

Store, prima, fede Søer: 270—284 Øre pr. kg. slagtet Vægt, Polte modtages ikke.

Alt plus Kørselsgodtgørelse.

Prima Spædekælve over 30 kg: 105 Øre pr. kg levende Vægt.

Kreaturer og Fedekælve til Salg paa Hjemmemarkedet modtages hver Tirsdag til Kl. 15 og Onsdag til Kl. 12 og afregnes til de af Landbrugsministeriet fastsatte Priser og Betingelser.

HUSK, at Kreaturer og Fedekælve skal være anmeldt senest Tirsdag i Ugen før Leveringen.

Heste, Faar og Lam samt Spædekælve kan leveres hver Søndag undtagen Lørdag til Kl. 15 og uden forudgaaende Anmeldelse.

Statsanstalten

for

Livsforsikring

Eneste statsgaranterede Livsforsikringsanstalt i Danmark

Alle Forsikringer tegnes og Oplysninger gives for Esbjerg hos

Ludvig Christensen

Telefon 57.

Havnegade 33.

DAGENS

TILBUD

Ribe Stifts-Tidende · Slesvig-Posten · Esbjergbladet

Annoncer om

- * PLADSER
- * EJENDOMME
- * LEJLIGHEDER
- * KØB og SALG

optages for eet Blads Pris i følgende Blade:

PLADS TILBYDES

En flink Formiddagspige eller Konehjælp. 2 a 3 Timer daglig søges straks.

Fru Nordahl Christensen, Grønnegade, Ribe.

KØB OG SALG

Staaltraadvæv sælges

Finnmasket, 30 Stk. 48×100 cm. Brugt til Sikring af Vinduer.

Ribe Stifts-Tidende.

Ny Herrecykel byttes

med god, gerne brugt, Damecykel. Bil let mkt. 114 til Ribe Stifts-Tidendes Kontor, Ribe.

HER

burde Deres Ordtagst-Annonce have staaet 5 Øre pr. Ord og 75 Øre for Overskriften.

FORSKELLIGT

Kæmpe-Bogpakker

Enestaaende billigt Tilbud i gode brugte Bøger. I de lange Aftener, 10 forskellige Bøger... Kr. 3,85 20 forskellige uindb. Bøger... Kr. 6,85 20 forskellige indb. Bøger... Kr. 10,85 20 Dreugebøger... Kr. 10,85 40 forsk. smaa Kriminalromaner, 6,85 50 forsk. Ugeblade og Hefter... 5,85 + Porto, 2 Pakker porto frit, Bestil i Tide.

Antikvariatet, Niels Ebbesenvej 22, København V.

Antikke Møbler

Specialist i Restaurering og Oppø-tering af antikke Møbler. Værksted flyttet fra Havnegade til Finlanksgade 9, Esbjerg.

Snedker Oluf Sørensen.

— 137 —

Fru Selchau trak paa Skuldrene: „Jeg mener kun, at Morten er meget indtagende; mine Pigebrødre er da helt væk i ham.“

Rønning havde drejet sig om i Stolen, da han hørte sin Sønns Navn blive nævnt:

„Hvad er det, I siger om Morten?“

Der foer lidt Rødme op i Fru Selchaus Kinder, saa svarede hun engleblidt: „Vi beklagede kun Johannes' slette Lune i Aften.“

Selchau lo og rystede sin Pegefinger foran Rønnings Næse:

„Ja, pas paa, siger jeg, Morten stikker ham ud hos Pigen.“

Rønning var pludselig blevet alvorlig. Han fæstede sine smukke, skarpe Øjne bebrejdende paa Fru Selchau, der dukkede Hovedet.

„Det kunde aldrig falde Morten ind,“ sagde han bestemt. „Lige fra de var Dreng har han altid været Johannes en god Bror; han fik aldrig noget forærende, uden han straks delte det med den store.“

Døren ud til Haven blev langsomt aabnet, og alle saa derhen. Det var Johannes, der kom. Lidt slæbende gik han frem over Gulvet, hans Ansigt var blegt og tillukket.

Alle i Stuen tav. Ingen behøvede at spørge. Noget maatte være gaaet Johannes imod og gjort ham endnu mere misstemt, end han havde været i

HØR NU BLOT

Med venlig Hilsen

DA det Frikorps, som uretmæssigt smykkede sig med Navnet „Danmark“, i sin Tid for første Gang skulde drage ud af Landet, var jeg en af de Journalister, der blev tvangsindlagt til Afskedsparaden. Som saa mange Gange før og siden svigtede den tyske Organisation ogsaa ved denne Lejlighed. I sidste Øjeblik fik jeg Besked, og da jeg løb ud af Døren, greb jeg den første den bedste Notesblok.

Midt under Paraden, hvor vi alle havde den dybeste Medlidenhed med General Gørtz, som blev tvunget til at skridte Fronten af, begyndte en af mine Kolleger pludselig at blive helt rød i Hovedet af tilbageholdt Latter. Jeg saa uforstaaende paa ham, indtil han pegede paa Bagsiden af min Notesblok. Og nu knæb det ogsaa for mig at bevare Alvoren. Med store trykte Bogstaver stod der paa Bagsiden af Blokken, saa det faktisk kunde ses over det meste af Paradepladsen: MED VENLIG HILSEN — J. CHRISTMAS MØLLER. I en papirfattig Tid var gamle Cirkulærer blevet til Notesblokke!

Senere har jeg altid opfattet denne lille Hændelse som symbolsk. Tyskerne kunde tvinge os til at følge deres Paabud. Men vore Hjerter kunde de aldrig trænge ind i. Der var en Mær mellem dem og os. Naar de vilde imponere os med store Parader og flunkende Uniformer, saa vi det alligevel aldrig rigtigt. For vort indre Syn saa vi altid Frihedskampens store Navne og de navnløse Heltes Bedrifter. De forvandlede i altid Tyskernes plumme Propaganda. Som Christmas Møllers Navn flødrede ud over Paraden, da hin Skammens Dag, saaledes stod Danmarks Frihedskæmpere og vor egen Frihedstræng, vort eget Haad og det, hvad der var Nazismens, altid mellem os og de lokkende eller truende vange fra Besættelsesmagten.

En Frihedskæmper i Gestapo-Kupéen

Kobmand Darwin Glitten, Nykøbing Falsters, fortæller til Lolland Falsters Folketidende om de utrolige Pinsler, han maatte gennemgaa, for han satte sig til at skrive en tydelig „Rapport“ om sine illegale Beskæftigelser — en Redegørelse, der var falsk fra Ende til anden, men som gav ham et Pusterum. Og saa kom Kapitulationen. Det er Kobmand Glitten en særlig Glæde, at ingen Frihedskæmper blev anholdt efter hans „Rapport“, og at han forinden havde vovet at spille Gestapo endnu et Puds. Han havde „lugtet Stikkeren“, som han udtrykker sig, ved sin Butik og gik under Jorden, og fortæller videre:

Jeg fattede de to Skygger i Hælene paa mig. Jeg havde faaet Billet til København i Forvejen, men da jeg gik ind paa Nykøbing Baugård, løste jeg en Billet til Lollandstoget og gik ind i en Togstamme paa Lollandsspor. Jeg kiggede ud — Skyggerne var væk — og saa lukkede jeg Kupéporten op til den anden Side — sprang ud og gik over i Ekspresen, der holdt paa det andet Spor.

Et Øjeblik efter hørte jeg den tyske Vagt raabe: To Mand til Gennemøgning af Lollandstoget!

I det samme korte Ekspresen, og jeg tumlede ind i en Kupé.

Den viste sig at være reserveret til Gestapo — og det blev min Lykke.

Der skal ikke megen Varme i Luften for Børnene trækker til Vandet, og har man som Drengene her saa fint et Skib, er der ikke noget at sige til at man skal til Søs, selv om Vandet maaske endnu er lidt for koldt.

Et Øjeblik efter kom der 6 Hædersmænd ind i Kupéen sammen med en Gestapomand. Det viste sig at være Stikkere, som skulde til Sjælland. Gestapomanden troede, at jeg hørte med i Flokken, og derved fik jeg ogsaa min Instrukts. Jeg skulde udføre Ordre i København.

Men uheldigvis gik Toget ikke længere end til Næstved. Der var Strejke i Anledning af 19. September.

Nu gik en Major ud og larmede paa Baugården for at faa et Lokomotiv og tre Vogne. Det fik han — og nu kom jeg sammen med en Bænk af Karl, der ligeledes skulde bruges til Stikkertjeneste i Roskilde og København. Vi, der skulde til København, skulde sættes os i Sporvognene og aflytte Samtaler. Vi var nu tredive i Tallet.

Da vi kom til København, gik hver til sit. Jeg tog fejl af Ordren. I Stedet for at køre i Sporvogn lejede jeg en Taxa og kørte til et Hotel i Colbjørnsensgade, hvor jeg boede i nogle Dage. Saa fik jeg Plads paa en Fabrik hos en af mine Forretningsforbindelser. Jeg blev Chauffør og Repræsentant, og dette gik til den 17. Januar i Aar, da Gestapo fandt mig paa en Restauration.

Alle kender V-Tegnet, men det er ikke alle, der ved, hvem der fik Idéen til det. Det var den belgiske Speaker i London, Victor de Lavelaeg. Han brugte Morsealfabetets V (— · —) i sine Udsendelser til Belgien, inden V-Tegnet blev det officielle Felttegn.

V-Tegnet betyder ikke det samme i de forskellige Lande. Her er et Par Eksempler:

Danmark: Vi vil vente. Norge: Vi volder Vanskeligheder. England: Vi vil vinde. Rusland: Vi venter Vinteren, og Tyskland: Vi vakler videre!

Tysk Krigshjælp

Det var engang i 1943 i Berlin, der da endnu ikke var forvandet til en Ruindynge. Ved et af „Unter den Linden“ ubeskadede Huse stod den samme kolige Morgen en frysende lille Mand. Laaf os kalde ham Schultze. Hans Hus var blevet bombet, hans Kone og Børn ført paa Hospitaler, og nu stod han her foran den store Bygning, der varetog Udbetalingen af Krigsska-

dhjælp til de Personer, der efter Luftangrebene kun havde den bare Skjorte tilbage.

Schultze tog i Hovedløren og gik ind. Foran ham var to Døre. Paa den ene stod: „Für Jüten“, paa den anden „Für Arien“.

Schultze bar ingen gulde Stjerner paa Maven, havde ikke krum Næse, og Stamavl var i Orden. Han gik ind ad „Für Arien“.

Og saa stod han overfor to nye Døre. „Für Folketyskere“ og „Für Ikke-Folketyskere“. Schultze kløede sig i Hovedet. Det var da Sørens møt alle de Døre. Fortumlet efter Natens Luftangreb rodede Schultze op i Hjernekisten og konstaterede til sin Lettelse, at han jo var født i det Tysklands Aar 1894 i Köln og altsaa var god Folke-tysker.

Ind ad Døren og saa — To nye Døre.

„Für Parteigenossen“ og „Für Nicht-Parteigenossen“.

Den var værre. Schultze var ikke Nazi-st, var ikke Medlem af Partiet, han var bare en ganske almindelig Tysker, uden Interesse for Stortpolitik. Schultze var ogsaa ærlig. Altsaa gik han ind ad Døren „Für Nicht-Parteigenossen“.

For derefter at opdage, at han igen frysende befandt sig i den Sidegade, der løb bag om Huset.

Invasion i langsom Tempo

Da Tyskerne i sin Tid truede med deres fahnen gegen England, fortalte man i Sønderjylland Mand og Mand imellem følgende lille Historie:

En Tysker, der var hjemme paa Orlov, traf en Dag i Berlin en Bekendt, der var iført en hel ny Slags Uniform.

— Hvad i Alverden er det, du er blevet? spurgte han.

— Jeg er blevet ansat ved den nyoprettede Invasionsforberedelses-Afdeling, forklarede den anden.

— Donnerwetter. Hvornaa skal det gaa løs?

— Naar vi er færdige med vore Forberedelser.

— Og hvad bestaar de saa i?

— Jo, nu skal du høre. Føreren har faaet en glimrende Idé. Vi udtuler store Egetræer og fylder dem med Sprængstoffer og lader dem drive over Kanalen mod den engelske Kyst.

— Og det er du saa med til?

— Nej, jeg er ansat i den Afdeling, der planter Træerne.

GNISTER

— Han er den mest konsekvente Vegetar, jeg nogensinde har kendt.

— Hvorledes det?

— Jo, han gaar saa vidt, at han kun interesserer sig for Oras-Esker.

— Er din Sheikh Frihedskæmper?

— Ja, hvorfor spørger du om det?

— Aah, jeg tænkte det nok. Du lugter saadan af Benzol!

Det fortælles, at halvtreds tyske Flyvere bankede paa Himlens Port, hvor de vilde ind.

— Hvad er I for nogen, sagde Set Peder.

— Krigsfløyvere, svarede de. Vi blev nedskudt i Aftes.

Set Peder bladede i nogle Papiirer.

— Ja, tre af jer kan komme ind, sagde han. Flere er ikke blevet skudt, med ifølge Værnemagtsberetningen.

Københavns Vekselkurser

De med * betegnede Kurser, er normalt aelle. — Sælgerkurs; Betalingstilfaldet forudsat.

	1 Dag	1 Aar
London	19,34*	19,34*
New York	4,79	4,79
Berlin	191,80	191,80
Paris	10,85	10,85
Bruxelles	76,80	76,80
Zürich	111,80	111,80
Rom	auspenderet	auspenderet
Madrid, noteret		
Amsterdam	254,70	254,70
Stockholm	114,15	114,15
Helsingfors	9,83	9,83
Oslo	109,00	109,00

Clearing:

Berlin	191,57
Helsingfors	
Rom	
Bukarest	321
Rejsemark	134
Zürich	111,02
Kaunas	86,70
Sofia	590
Stockholm	114,02
Oslo	108,95

BOPA vilde sænke „Nürnberg“

(Fortsat fra Forsiden).

Sprængladning paa Krigsskibets Bund. Af en eller anden Grund udeblev Eksplosionen, men man havde nu faaet anskaffet en absolut vandsikker Tændingsmekanisme, og Dykkeren stod parat til at gentage Forsøget, da Freden kom. I Forvejen havde Bopa sænket over 50.000 Tønst!

Alle politiske Partier repræsenteret.

Nu er „Bopa“ traadt frem i fuldt Dagslys. Ved en Parade forleden foreslåede Medlemmerne sig for Pressen. Det skete under fuld Honnør. Der blev budt velkommen af den danskfødte Major Geissler, nu Officer i „The Buffs“, det berømte engelske Regiment, i hvilket Kong Christian er „Eresoberst. I lang Tid har han boet i Danmark under Besættelsen og haft Forbindelse med „Bopa“, som han tildelte særlige Opgaver. Desuden faldt Medlem af af Frihedsraadets Kommando-gruppe, Arbejdsmand Sv. Fagners, der er blevet kendt af mange under Besættelsen som „General Johansen“. Han fremhævede, at „Bopas“ Folk dygtigt og uden Tøven altid havde gjort deres Pligt. Ødelæggelsen af Langebro for at forhindre Tyskerne i at sejle bort med sytten beslaglagde Skibe havde Organisationen faaet Ordre til om Middagen. Kl. ca. 17,30, skete Sabotagen. Den er startet af Kommuniste, men tæller nu Repræsentanter for alle politiske Partier.

Tres Aar

Forstander, Niels Klougart, Beder Hævebrugsskole og Gartnereskole pr. Beder, der den 29. ds. fylder tres Aar.

Madrid	45,18
Bruxelles	76,63
Athen, noteret	
Paris	9,99
Amsterdam	254,02

Forvejen. Da han gik forbi Damernes Bord, rørte Fru Selchau let ved hans Arm og spurgte uskyldigt: „Naa — har De faaet nok af Lystigheden dernede?“

Johannes svarede fiende ikke. Han var standset ved hendes Berøring, og stod nu, som havde han ikke Energi til at gaa videre.

„Eller er De maaske træt“, fortsatte Emmy sin Udfrtning, „det er vist ogsaa snart paa Tide at tænke paa at komme hjem.“

Mathilde havde lagt sit Sytøj og saa ligeledes paa Brøderen; men ved Fru Selchaus sidste Ord reagerede Værtinden i hende:

„Vist ej“, protesterede hun, „nu skal vi jo først have Punchen.“

Hun henvendte atter Opmærksomheden paa Johannes: „Fejler du noget?“

„Jeg har lidt Hovedpine.“ Han svarede undvigende og skyndte sig at vende Ryggen til hendes klogt og ransagende Blik. Han drev langsomt over mod Spillebordet og stillede sig bag sin Far.

Damerne snakkede ikke saa højt mere, de bøjede sig livskende frem over Bordet; Herrerne spillede i Tavshed. Det var, som Johannes' Komme havde dæmnet op for hele Munterheden.

Lidt efter vendte Rønning sig om mod Sønnen. Han forstod ikke Grunden til hans Mismod, fordi han selv var for glad.

„Har den gode Mullerup nu forglemt sig igen?“ spurgte han.

Johannes smilte lidt bittert, saa sagde han med Eftertryk: „Det er saamaend ikke ham alene —“

Rønning havde ikke biet paa Svaret, men vendte sig om mod sit kære Spil. De andre Herrer rømmede sig lidt ilde til Mode, og Fru Selchau sendte et triumferende Blik ud over Stuen.

Spillet gik sin Gang. Johannes syntes at have glemt Tid og Sted, han stod stadig bag Rønnings Stol. Med fraværende Øjne stirrede han ned mod Gulvtæppet, medens hans Fingre af og til knyttede sig, saa Knoerne blev hvide.

Saa endelig lagde Herrerne Kortene.

„Skal vi have et Spil til?“ spurgte Selchau, skønt han paa dette Tidspunkt havde lidt svært ved at skelne Kortene.

Men hende fra Damernes Bord blev der protesteret. „Nej, nu synes jeg, I kunde ofre jer lidt for os den sidste Stund“, sagde Fru Selchau og rømmede samtidig kyndigt sin Mand med Øjnene. Opbruddets Time maatte ikke trækkes for længe ud.

Selchau slog ud med Hænderne:

„De smukke savnér os“, udbrød han og rejste sig lidt vaklende, „vi lyder Parolen og standser.“

Han gik over Gulvet og hen til sin Kone, som han kærligt strøg over Kinden, skønt hendes Ansigt antog et Udtryk, som vilde have faaet et Is-

bjerg til at smelte af Misundelse, hvorpaa han stonnende slog sig ned i Sofaen, mageligt strækkende Benene fra sig.

Julius Rønning saa paa Johannes. Stadig lige ubevægelig stod han. Det gjorde den gode Stiftamtmand saa ondt. Festens Midtpunkt maatte da ogsaa trækkes med ind i Samtalen.

„Jeg glæder mig ret til at faa dig og din Kæreste med mig hjem“, sagde han derfor og spejdede ivrigt paa Johannes' Træk, men ingen Forandring var at spore i dem.

„Og vi til at følge dig“, svarede han blot med netop lige saa megen Høflighed og Taknemmelighed, som der behøvedes. Saa stirrede han atter ned for sig.

Selchau aabnede sine Øjne, der havde været ved at falde til.

„Du tager med til Viborg, hører jeg, August“, sagde han drøvende til Pastor Rønning.

Denne nikkede: „Ja, Mathilde har faaet mig overtalt. Han kastede et kærligt og glad Blik mod Datteren. For en Uge siden vilde han have afslaaet et Tilbud om Ferie hos sin Bror Stiftamtmanden i Viborg med Vrede og sagt, at hans Tid var ikke til saadanne Foserier — men nu — ja, alt var i Sandhed forandret.

Mathilde smilte tilbage. „Far trænger svært til en Ferie“, sagde hun til Selchau.